

DATUM	30 mei 2016	NUMMER PS	
AFDELING	MAO	COMMISSIE	Alle
STELLER	A. Vermeeren	DOORKIESNUMMER	3321
DOCUMENTNUMMER	81AF309C	PORTEFEUILLEHOUDER	J. Verbeek-Nijhof

Titel : Jaarrekening 2016

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag. 6

Toelichting pag. 7

Bijlage(n):

Bijlage 1	Jaarrekening 2016
Bijlage 2	Productenrekening 2016
Bijlage 3	Bestemmingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2016
Bijlage 4	Verslag van bevindingen voor de staten; uitkomsten controle 2016
Bijlage 5	Begrotingswijzigingen Jaarrekening 2016
Bijlage 6	Kenmerken voorziening NAR
Bijlage 7	Kenmerken voorziening Recreatieschap
Bijlage 8	Kenmerken voorziening Ontgrondingswet

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Hierbij treft u de Jaarrekening 2016 aan ter besluitvorming. De jaarrekening is digitaal beschikbaar.

Voorgeschiedenis

Begroting, Voorjaarsnota, Najaarsrapportage 2016

Essentie / samenvatting

Gelet op het bepaalde in artikel 201/202 van de Provinciewet bieden wij u hierbij ter vaststelling aan de jaarstukken 2016 van de Provincie Utrecht. De Jaarrekening 2016 sluit af met een voordelig saldo van € 0,1 mln. (2015 € 15,6 mln.). Ter kennisgeving treft u aan de Productenrekening 2016 en ter vaststelling de Samenvatting Rapportage Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid (PUEV) 2016. De bestuurlijke behandeling van het PUEV verloopt parallel met de jaarrekening.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

N.v.t.

Financiële consequenties

Jaarrekeningresultaat

De Jaarrekening 2016 laat voor inzet van reserves een overschot zien van € 39,5 mln. (2015 een overschot van € 15,4 mln.). Na mutaties in de reserves is er sprake van een positief nettoresultaat van € 0,1 mln. (in 2015 was het netto overschot € 16,7 mln. inclusief € 1,1 mln. vanuit de stofkamoperatie reserves).

Programma's

Op de programma's is per saldo € 135,6 mln. minder uitgegeven dan begroot na wijziging (in 2015 was per saldo € 60,8 mln. minder uitgegeven). Tegenover de per saldo lagere uitgaven, staan per saldo lagere mutaties via de reserves van in totaal € 136,5 mln. dan geraamd. De per saldo lagere uitgaven worden vooral veroorzaakt door programma 5 'Bereikbaarheid' (€ 133,7 mln.) Het verschil wordt veroorzaakt door de inzet van BDU middelen van vóór 2016. Deze niet bestede BDU middelen zijn conform landelijke richtlijnen ingezet voor uitgaven van OV. Dit was niet geraamd in de baten van de begroting 2016, wel als onttrekking van de bestemmingsreserve Rijksbijdrage BDU. Zie ook programma 5 "Bereikbaarheid".

Daarnaast laten twee programma's een negatief saldo zien. Programma 7 "Bestuur en Middelen" heeft per saldo € 7,1 mln. meer uitgegeven dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de vorming van de voorziening Non activiteitsregeling. De voorziening Non activiteitsregeling (NAR) wordt gevormd om toekomstige personeelskosten te dekken. Bij het vaststellen van de NAR-regeling in 2012 is men voor de meerjarige dekking van deze regeling ervan uit gegaan dat deze kosten jaarlijks in de afdelingsbegroting konden worden opgevangen. Mocht dit niet toereikend zijn dan kon de reserve frictiekosten worden aangesproken. Deze systematiek heeft de provincie de afgelopen jaren toegepast. Bij de controle van de jaarrekening 2015 was de toepassing van deze systematiek onderdeel van de discussie met de accountant. De provincie heeft er toen voor gekozen de meerjarige verplichtingen in de jaarrekening 2015 toe te lichten bij de niet uit de balans blijvende verplichtingen. Bij de interim controle 2016 was dit wederom een speerpunt bij de controle van de accountant. Middels het vormen van een voorziening hebben wij onze zienswijze herzien. Dit betekent dat de toekomstige kosten van deze medewerkers (€ 8,7 mln.) nu in dit jaar worden genomen en gestort in de voorziening. Dit, met de bijbehorende berekening, was nog niet eerder bekend en daardoor nog niet in de begroting verwerkt. De vorming van deze voorziening loopt om administratieve redenen via het programma Bestuur en Middelen.

Om deze kosten te dekken stellen wij voor om het restant bedrag uit de reserve Frictiekosten ad € 3,6 mln. vrij te laten vallen. Deze reserve was bedoeld voor het opvangen van de NAR kosten. Daarnaast stellen wij voor om binnen de algemene middelen een bedrag van € 2,3 mln. te onttrekken uit de reserve Weerstandsvermogen. In het weerstandsvermogen reserveren wij € 10 mln. uitsluitend voor bedrijfsvoering risico's. In de door de Staten vastgestelde risicomanagement kaderstelling is gesteld dat de omvang van de reserve weerstandsvermogen gerelateerd aan het concern risicoprofiel een ratio van ten minste 1,0 oplevert. Op dit moment is er een "overdekking" in de reserve weerstandsvermogen aanwezig van € 2,3 mln. Daarom stellen wij voor om € 2,3 mln. te onttrekken zodat het vereiste minimum omvang van de reserve weerstandsvermogen niet in gevaar wordt gebracht (ratio is 1,0). Per saldo komt van de € 8,7 mln. een bedrag van € 2,8 mln. ten laste van het jaarrekeningresultaat. Voorheen werden de NAR kosten jaarlijks gedekt uit het totaal van het personeelsbudget en de reserve Frictiekosten. Door de vorming van de voorziening NAR komt er ruimte in het personeelsbudget en zal er naar verwachting een positief resultaat ontstaan welke ten gunste zal komen aan de algemene middelen.

Het programma 4 laat een tekort zien van € 0,3 mln. Dit wordt veroorzaakt door de vorming van de voorziening Recreatieschap van € 2,0 mln. Vanwege het opheffen van het recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied moet de provincie een afkoopsom van € 2,0 mln. betalen. Conform de BBV moet voor deze verplichtingen een voorziening worden gevormd.

Algemene dekkingsmiddelen en stelposten.

De opbrengsten uit de algemene dekkingsmiddelen waren in totaal € 0,4 mln. lager dan begroot (na wijziging). Daarnaast valt de niet benutte ruimte in de stelposten onvoorzien € 0,4 mln. vrij.

Resumé samenstelling rekeningresultaat 2016

In de Najaarsrapportage 2016 is er een prognose van het jaarrekeningresultaat gedaan van € 1,1 mln. De opbouw van het jaarrekeningresultaat ziet er hiermee als volgt uit.

Begrotingssaldo Najaarsrapportage	€ 1,1 mln.
Nadeel op de programma's (incl. reserves)	-/- € 4,2 mln.
Nadeel op de Algemene dekkingsmiddelen	-/- € 0,4 mln.
Voordeel op de Stelposten	€ 0,4 mln.
Per saldo hogere onttrekking uit reserves via Algemene middelen	<u>€ 3,2 mln.</u>
Jaarrekeningresultaat 2016	€ 0,1 mln.

Resultaatbestemming

De Jaarrekening 2016 sluit met een voordelig (netto)resultaat van € 0,133 mln. Er is één bestemmingsvoorstel ingediend in verband met de PS motie Dutch Design op (V)MBO ad € 0,060 mln. Het voorstel wordt inhoudelijk nader toegelicht in bijlage 1 bij dit Statenvoorstel. Het resterende saldo na bestemmingsvoorstel is € 0,073 mln. en wordt conform het coalitieakkoord voor 1/3 gestort in de reserve NHW, voor 1/3 gestort in de reserve Mobiliteitsprogramma en voor 1/3 in de Saldireserve.

Samenvatting jaarrapportage PUEV 2016

Op 30 april 2015 is door PS het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid (PUEV) 2015-2018 vastgesteld. De Rijksoverheid stelt jaarlijks € 312.325 beschikbaar voor de uitvoering van het programma via het provinciefonds. In het programma wordt toegewerkt naar een structurele adequate uitvoering van externe veiligheid bij gemeenten, provincie, milieudiensten en de veiligheidsregio. In de overige bijlage in de Jaarrekening 2016 treft u de verkorte rapportage over 2016.

Voorzieningen

Conform BBV en in afstemming met de accountant worden er twee nieuwe voorzieningen gevormd, namelijk de voorziening Non activiteitsregeling en de voorziening Recreatieschap. Daarnaast is de voorziening Ontgrondingenwet gevormd. De ontgrondingenheffing is bedoeld ter bestrijding van de kosten voor schadevergoedingen en onderzoek bij het ontstaan van onverwachte schade bij ontgrondingen. De heffing wordt enkel geheven voor de grote ontgrondingen met een daadwerkelijke kans op schade. De heffing vindt haar grondslag in de Heffingsverordening ontgrondingen provincie Utrecht 2002 die met ingang van 1 mei 2002 in werking is getreden. De opbrengst en kosten zijn jaarlijks sterk wisselend, met deze voorziening kunnen we toekomstige kosten voor onderzoek of te nemen maatregelen bij schade dekken.

De kenmerken van deze voorzieningen zijn toegevoegd als bijlage 6, 7 en 8 bij dit voorstel.

Controlebevindingen en aanbevelingen accountant

De belangrijkste controlebevindingen en aanbevelingen van onze accountant treft u aan in het bijgevoegde verslag van bevindingen (bijlage 4).

De accountant onderkent dat de provincie de exploitaties Vliegbasis Soesterberg en Hart van de Heuvelrug behandelt als zijnde één grondexploitatie. Omdat dit een belangrijk uitgangspunt is voor de waardering en de resultaatverantwoording in de jaarrekening adviseert de accountant hierover een formeel besluit te laten nemen. Hiervoor is nu een expliciet beslispunt opgenomen.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

De bijlage Overzicht verleende subsidies die tot en met 2015 in de jaarrekening werd gepubliceerd is nu op de provinciale website te vinden. Zie voor het overzicht 2016: <https://www.provincie-utrecht.nl/loket/verleende-subsidies-0/>

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

N.v.t.

Effecten op duurzaamheid

De Jaarrekening 2016 wordt zoveel mogelijk digitaal verstuurd.

Voorgesteld wordt

1. In te stemmen met het laten vrijvallen van € 2,3 mln. uit de reserve Weerstandsvermogen en dit toe te voegen aan de voorziening NAR kosten
2. In te stemmen met het laten vrijvallen van € 3,6 mln. uit de reserve Friciekosten en dit toe te voegen aan de voorziening NAR kosten
3. In te stemmen met de overschrijding op programma 4. Economische ontwikkeling (ad € 280.000);
4. In te stemmen met de overschrijding op programma 7. Bestuur en middelen (ad € 7.092.000);
5. De grondexploitaties Vliegbasis Soesterberg en Hart van de Heuvelrug als zijnde één grondexploitatie te behandelen;
6. De Jaarrekening 2016 vast te stellen;
7. De Productenrekening 2016 voor kennisgeving aan te nemen;
8. Vanuit het positieve saldo van de jaarrekening 2016 € 60.000 toe te voegen aan de algemene reserve en dit bedrag in 2017 te onttrekken ter dekking van het bestemmingsvoorstel rekeningresultaat 2016;
9. Het positieve saldo van de jaarrekening 2016, minus het bestemmingsvoorstel, ad € 73.000 te verdelen conform de afspraken in het coalitieakkoord (1/3 mobiliteit, 1/3 Nieuwe Hollandse Waterlinie en 1/3 sparen (algemene reserve));
10. In te stemmen met de bij dit statenvoorstel behorende begrotingswijzigingen (zie bijlage 5);
11. De kenmerken van de voorziening NAR kosten vast te stellen (zie bijlage 6);
12. De kenmerken van de voorziening Recreatieschap vast te stellen (zie bijlage 7);
13. De kenmerken van de voorziening Ontgrondingswet vast te stellen (zie bijlage 8);
14. De Samenvatting Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2016 vast te stellen;

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 30 mei 2016, afdeling Managementondersteuning, nummer 81AF309D;

Gelet op artikel 201 provinciewet;

Besluiten:

1. In te stemmen met het laten vrijvallen van € 2,3 mln. uit de reserve Weerstandsvermogen en dit toe te voegen aan de voorziening NAR kosten
2. In te stemmen met het laten vrijvallen van € 3,6 mln. uit de reserve Friciekosten en dit toe te voegen aan de voorziening NAR kosten
3. In te stemmen met de overschrijding op programma 4. Economische ontwikkeling (ad € 280.000);
4. In te stemmen met de overschrijding op programma 7. Bestuur en middelen (ad € 7.092.000);
5. De grondexploitaties Vliegbasis Soesterberg en Hart van de Heuvelrug als zijnde één grondexploitatie te behandelen;
6. De Jaarrekening 2016 vast te stellen;
7. De Productenrekening 2016 voor kennisgeving aan te nemen;
8. Vanuit het positieve saldo van de jaarrekening 2016 € 60.000 toe te voegen aan de algemene reserve en dit bedrag in 2017 te onttrekken ter dekking van het bestemmingsvoorstel rekeningresultaat 2016;
9. Het positieve saldo van de jaarrekening 2016, minus het bestemmingsvoorstel, ad € 73.000 te verdelen conform de afspraken in het coalitieakkoord (1/3 mobiliteit, 1/3 Nieuwe Hollandse Waterlinie en 1/3 sparen (algemene reserve));
10. In te stemmen met de bij dit statenvoorstel behorende begrotingswijzigingen (zie bijlage 5);
11. De kenmerken van de voorziening NAR kosten vast te stellen (zie bijlage 6);
12. De kenmerken van de voorziening Recreatieschap vast te stellen (zie bijlage 7);
13. De kenmerken van de voorziening Ontgrondingwet vast te stellen (zie bijlage 8);
14. De Samenvatting Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2016 vast te stellen;

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

1. Wettelijke grondslag

Artikel 201 provinciewet en verordening interne zaken provincie Utrecht 2004.

2. Beoogd effect

N.v.t.

3. Effecten op duurzaamheid

De Jaarrekening 2016 is digitaal beschikbaar, er wordt geen boekwerk meer gemaakt.

4. Argumenten

N.v.t.

5. Kanttekeningen

N.v.t.

6. Financiën

N.v.t.

7. Realisatie

N.v.t.

8. Juridisch

N.v.t.

9. Europa

N.v.t.

10. Communicatie

Vanuatu GS zal nog niet worden gecommuniceerd over de jaarrekening. Zoals bij alle financiële jaarproducten zal eerst de discussie en vaststelling in PS worden afgewacht. Dit zorgt dat er geen onduidelijkheid ontstaat door tussentijdse communicatie.

11. Bijlagen

Bijlage 1	Jaarrekening 2016
Bijlage 2	Productenrekening 2016
Bijlage 3	Bestemmingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2016
Bijlage 4	Verslag van bevindingen voor de staten; uitkomsten controle 2016
Bijlage 5	Begrotingswijzigingen Jaarrekening 2016
Bijlage 6	Kenmerken voorziening NAR
Bijlage 7	Kenmerken voorziening Recreatieschap
Bijlage 8	Kenmerken voorziening Ontgrondingswet

Artikelsgewijze toelichting

N.v.t.